

fóra perque la rega en curta part el pantano de Tibi, no valdria res del món», MGadea (*T del Xè* I, 122; III, 93). *Sakri* b-emp, prob. per *+sequeri* herba silvestre que m'ensenyen al mateix temps que els tomansins (Pals, 1958). *Sequerol Sequerós. Sequerut +Sequija* emp. «set que no s'acaba mai; p. ex.: a l'estiu té sequija» (Llars: Coromines, 1898). *Sequillo Sequilla*

Assecar [1805, Belv.]: «--- monstres --- ab ell l'arbisme n'escup, que dins l'albeca / del arbre que s'atera tenian l'aspre niu: / dragons, cerastres, àspits dels quals l'ullada asseca, / y boes grans, que tenen l'anguilejar d'un riu», *Atl* 1878, VIII, 6c *Assecador*: «les figures ya són seques, trau-les del assecadó», MilàF (*Romllo*, 3; «--- trayeu-les del secador», *Romllo*, 2). *Assecament*.

Dessecar: «los ulls són fets laganyosos, los labis grocs, lo cuyro dessecat ---» c. 1400, AntCanals (*Arra d'An*, NCL., 149). *Dessecable Dessecació; dessecament* [Lacav.]; *dessecant* [Belv.]; *dessecat* [Belv.], *dessecatiu* [Lacav.]. *Dissecar* [Belv.], que en realitat resulta d'un creuament semàntic de *secar* amb el ll *dissecare*, derivat de *secare* 'tallar' (*SEGAR*); *dissecable*, *-catiu*, *-catori* *Ensequir*, *-queir*; *ensec*, *ensecar* (?). *Ressecat* [Belv.], *ressecar* [Lab.]; *ressecament* [Labèrnia]; *ressecada*; *ressec* [Lab.], *ressecor*; *ressequir*

Per a la forma com EXSICCARE s'ha convertit, canviant de sentit, en AIXECAR, veg. aquest, on dono també testimonis del mot en el seu significat etimològic de 'assecar, eixugar d'aigua', i d'altres on es manté la inicial més antiga *eix-*. Afegim-n'hi ara alguns. 'Assecar-se'. «--- fa l reys / obra per lor dampnar: / la terra n'és pus dura / e n'execon li riu / e l'aygua se n'atura: / per senyor trop esquiui», G. d. Cervera (1103b; ms. Ur: *esequon*; ms. Ven: *axecon*) i supra «Pesca aixecant el riu: aquesta mena de pesca consisteix a girar l'aigua del riu, del seu llit natural a un altre costat, fins que resta ben sec --- Les aixecades han estat molt practicades al riu Flami<s>sell», Violant (BCEC XLV, 354). I d'aquí es deriva al Pall, Ribag i Aran un adj. *eixec*: «La Font de la Comella no s'ajêke mai», Moror (1957); «la font no l'han vista mai e(1)jêka», Taüll (1962) i Aidí, on afegiren «però aquest an s a jêkát» (1959).

D'aquí en deu derivar *eixequina*, mot de l'Ebre, per a les illetes que sovint s'hi formen: «ínsula, ço és *exequina* que s'faça en mig de flum, és d'aquels qui han les honors deçà e dellà del flum --- e segons que cascu d'aquels hi ha frontera en la riba del flum, deu haver part d'aquela însula o algeзира o *exsequina*», *CostTort* (Ol., 423, i en el seu gloss.). Mestre en el vocab. de Tort. li dóna la forma i valor de «*xiquina* f. braç de terra que se n'enra al riu» (BDC III, 113); avui a Móra la Nova li donen forma més pròxima a *sec* i ho entenen «paratge vora el riu inundat sovint per les seves aigües», i en efecte entre el poble i la vila de Móra d'Ebre hi ha un paratge així que en diuen *le sekines*.

«*Chiquina*: península, llengua de terra que s'avansa dins del mar o d'un estany» (Aràbia, *Tort i Rib d'Ebre*, en *Misc Folk*, 165); «algeзира: isla formada en el río; este mismo sentido tiene *exequina* o *exse-*

quina: --- *xiquina*, banda izquierda del Ebro, junto a Tortosa --- frente a la llamada *Horia de Pimpis*», *Llibre dels Priv* d'Ulldecona, p. 192. Sembla que en el fons és el mateix, si bé amb caràcter metafòric, en la frase de StVicentF *romandre en sequina*, per dir-ho així, sense regor espiritual: «no sabeu ne Paternoster --- ne l Credo --- e axí romandreu en *sequina*», *Serm* III, 108.57 (no que significui 'ignorància' com diu Schib).

S'hauria pogut pensar que fos un arabisme, com *algezira* que l'acompanya en el text dels *Cost*, car hi ha un adjectiu *šaqin* en àrab literal, però s'ha de descartar perquè és un mot estrany a l'àr. hispànic i magrebí i (com m'observava Steiger, en carta de 1936) més aviat significava 'mesquí' que 'petit' («exigu, minime», Belot)

Exsicació; exsiccant, cultismes poc usats. Encara que els mallorquins hagin usat bastant la cacografia *exsecallar*, *-iar*, no té res a veure amb això, car és derivat de *secall* 'branca seca' (Moll, *Supl* REW, 1894) 'branquill sec', amb el prefix privatiu català *es-* equivalent de *des* (també es troba *dessecallar*): l'única grafia raonable seria *etsecallar* (o si no fos per tal complicació ortogràfica, *es secaiar*), car pel conegut fet de pronúncia mall. s+s sona *ts* (*es secalls* pron. *atsakáts*) (també és dolent *ecseciuar* com escriu el *DAmen*): «si ets arrendador, fé fems, / dóna ròtes, *exsecaia* [sic!], / aprofita els brins de paia / ---», PdAPenya (*Po Pop.*, 27).

Etsecaia el qui en té ofici: «a la costa hi havia aquell any molta d'oliva, y per això els tòrts s'hi assolaren fent-ne gran destroça --- *El sen* Pere Mèl y un altre jornalier començaren la tasca --- Pere Mèl era un *etsequador*, bon homo ferm, amb --- cabells negres com el carbó ---», JnRosselló (*Manyoc*, 79 i ja abans); *etsequeyador* 'podador', Esporles, BDLC XIII, 9. *Etsecaada*

Per a un descendent del ll. vg. *SICCINA* (prob^t. manllevat del mossàrab castellà), veg. *XIXINA*

CPT: *Secabasses. Seques-amors* [JoMartorell, Ag. II, 382].

¹ En parlars occitans de la franja limítrofa entre el gascó i el llenguadocià s'ha contret això en *kotsék* (< *cop-sec*), traduïnt «tout de suite» en una dotzena de punts de l'ALGc (III, 1036) des de l'Est de Tolosa al llarg de la Garona fins prop d'Agén.

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS: amb *sec* *tossir*, *en sec*, *cop-en-sec*, *a l'ensec*, *en un bell ensec*, *Na Seca*, *mori-seca*, *Montsec*, *Vila-seca*, *Rissec*, *L'Arbre Sec*, *Capsec*, *Seco*, *una seca*, *les Seques d'en Ducròs*, *donar seca*, *un sec*, *El Sec de la Cantera*, *seques*, *secar*, *seca* 'secada', *sequia*, *secada*, *el sec*, *la sequera* 'secada', *secor*, *secament*, *secant*, *secat*, *secatiu*, *secatris*, *secà*, *El Secà Blanc*, *secà-secà*, *sequer* 'secà', *secanet*, *secaner*, *secanell*, *secanella*, *secanall*, *secalenc*, *secall*, *+secalla*, *secaller*, *secalló*, *secallí*, *secaí*, *sequinelles*, *secallós*, *secallut*, *secany*, *secanyós*, *secardi*, *secardimenc*, *secardinet*, *secareasa*, **secarra*, *sacarra*, *secararaina*, *secarull*, *secorrell*, *+secum*, *sequedat*, *seque(s)a*, *sequeria*, *sequer* 'espècie d'era' *Els Sequers*, *sequera*